

ادامه ی تقسیمات کلمات :

کلمات در معرض تغییر سه مورد هستند :

۱. کلمه ی **معتل** : اسم تغییر آن **إعلال** می باشد.
۲. کلمه ی **مهموز** : اسم تغییر آن **تخفیف** می باشد.
۳. کلمه ی **مضاعف** : اسم تغییر آن **ادغام** می باشد.

توجه :

همزه و حرف عله در معرض تغییرند. تغییر همزه را **تخفیف** می گویند و آن به دو صورت است: **قلب و حذف**.

تخفیف قلبی :

هر گاه در کلمه ای همزه ی ساکن بعد از همزه ی متحرک قرار گیرد، همزه ساکن را به حرف **مَدّ** تبدیل می کنند؛
مانند: **أَمَنَ** ← **أَمَنْ**، **أُمِرَ** ← **أُومِرَ**، **إِيمَان** ← **إِيمان**.

ولی اگر همزه ی ساکن بعد از حرف **متحرکی** غیر از همزه قرار گیرد، تبدیل آن به حرف **مَدّ**، جایز است نه واجب؛
مانند: **رَأْس** ← **رَاس**، **شُوم** ← **شُوم**، **ذُب** ← **ذِيب** و در بعضی کلمات دیگر نیز که وضعیت فوق را ندارند، تبدیل همزه شنیده شده است؛ مانند: **أَيْمَهُ** ← **أَيْمَه**، **نَبِيٌّ** ← **نَبِيَّ**، **بَرِيٌّ** ← **بَرِيَّ**، **بُرِيٌّ** ← **بُرِيَّ**، **بُرِيٌّ** ← **بُرِيَّ**، **مَقْرُوءٌ** ← **مَقْرُوءٌ**.

تخفیف حذفی :

قاعده ی مشخصی ندارد و **سَماعی** است؛ مانند: **أَوْخِذْ** ← **خُذْ**، **أَوْكُلْ** ← **كُلْ**.